

Theatermaker, poppenspeler en performer Wensley Piqué (44) ging in 2018 na lange tijd weer naar Suriname. Hij trof daar zijn oma aan, eenzaam in haar vervallen huisje. "Terug in Nederland, liet de eenzaamheid van mijn oma mij niet los. Maar wacht, bedacht ik toen, ik ben een performance-kunstenaar: ik kan het in het theater een plek geven. Ik wilde eenzaamheid en hoe we met onze ouderen omgaan onder de aandacht brengen."

Poppenvoorstelling Granm'ma, een liefdevolle ode aan een Surinaamse oma

Tekst SAMANTHA WARIDJAN Beeld KARIMA MARUAN EN MARK BOLK

Het bezoek aan zijn oma in Suriname was voor Piqué een onaangename verrassing. Van het beeld dat hij nog uit zijn jeugd had, van een mooi huis en een tuin vol met fruitbomen was niets meer over. Oma was echter haar levenslust niet kwijt en begon energiek aan elke nieuwe dag. Piqué vroeg zich af hoe zijn oma in die omstandigheden nog levenslust en energie kon hebben. Hij besloot een poosje voor haar te zorgen, ook uit een gevoel van verantwoordelijkheid en medeleven. "Zeven weken lang ben ik met mijn lief elke dag vier uur bij oma geweest om haar gezelschap te bieden en haar te ondersteunen in haar ouderdom. Ze was eenzaam, dat brak ons hart." Oma vroeg hem dagelijks: 'Jongen, wanneer ga ik je vader zien? Want ik wacht, ik wil naar 'huis'. Maar voordat ik ga, wil ik nog één keer mijn enige zoon zien'. Piqué beschrijft zijn oma als een lieve, levenslustige vrouw die hield van dansen, mooie kleding en het verbinden van mensen. "De hele buurt kon langskomen voor gezelligheid en om zijn hart uit te storten. Ik ken mijn oma als een vrouw die geen dag voorbij liet gaan zonder dat ze had gelachen. En ze hield van Tom en Jerry."

*‘De eenzaamheid
van mijn oma
liet mij niet los’*

Het bezoeken van zijn grootmoeder (inmiddels wijlen) vormde voor Piqué de inspiratiebron voor de poppenvoorstelling *Granm’ma*, waarmee hij van plan is door Nederland te toeren tot 21 januari. Met deze vijftig minuten durende solovoorstelling – een coproductie van het Bijlmer Parktheater en Rose Stories, met dank aan Feikes Huis –, brengt hij een liefdevolle ode aan zijn oma. Door zijn ontroerende poppenspel, waarin hij zich helemaal verbindt met zijn personage, deelt Piqué een portret van zijn oma in al haar eenzaamheid, en geeft hij een kijkje in haar laatste dagen.

Scènes zoals ‘oma’ op haar bed, wakker wordend, terwijl je de klok hoort tikken in de slaapkamer. Oma schuifelend naar het toilet en net als ze bij de deur is, gaat de telefoon; als ze teruggaat naar de telefoon, is het al te laat. Bladerend door een fotoalbum met foto’s van vroeger, waarmee herinneringen aan haar man, zoon en kleinkinderen weer even tot leven komen. Zodra de platenspeler muziek uit het verleden laat horen, komt ze in beweging, begint ze te dansen. Het is duidelijk dat ze nog in het leven staat, ook al zou ze het liefst naar ‘huis’ willen gaan.

Piqué bespeelt de pop – gemaakt door Rosa Verloop – op een liefdevolle manier; hij helpt haar uit bed, zet haar aan tafel, helpt haar een pangi ombinden en legt haar weer neer. Daardoor is ook een kleinzoon te zien die zijn oma begeleidt in haar laatste levensfase. Het is een persoonlijk en tegelijkertijd universeel verhaal met de zorg voor ouderen als thema. De voorstelling is, door onder meer de muziek en de aankleding, erg herkenbaar voor Surinamers. Voor anderen is het een verrassend kijkje in de Surinaamse cultuur.

Kunst van kennisoverdracht

Piqué is behalve performer, poppenspeler en theatermaker, ook dans- en theaterdocent. Hij blikt terug: “Op 26-jarige leeftijd, op het dieptepunt van mijn leven, kwam ik in aanraking met theater. Het lot bracht mij bij theatergroep DOX. Daar heb ik de fijne kneepjes van het vak mogen leren.” Elf jaar lang was hij daar een vaste speler. In 2017 studeerde hij af als docent en regisseur aan de Toneelacademie Maastricht. “Het was een pittige opleiding met veel ups en downs. Maar ik heb het gedaan! Ik ging voor de wetenschapsdiscipline didactiek: de kunst van de kennisoverdracht.”

Piqué heeft voorstellingen gespeeld in Nederland, Duitsland, België, Polen, China en Suriname. “Ik heb het geluk gehad en dat geluk ook zelf gecreëerd, dat

ik op internationaal vlak heb mogen genieten van mijn vakgebied. Suriname was voor mij een cadeau. Vanwege mijn verlangen om weer naar Suriname te gaan, kwam er een gelegenheid via theaterschool On Stage op mijn pad.”

In 2015 deed hij mee aan *Popster!*, een talentenprogramma voor mensen met een poppenact. “Het was fantastisch om met *Popster!* te ervaren hoe het er achter de schermen van televisie aan toegaat.” Het was zijn doel om met zijn deelname het poppenspel bij een groter publiek onder de aandacht te brengen. Het thema was eenzaamheid en de omgang met ouderen. “Mijn performance bij *Popster!* was de voorloper van *Granm’ma*, al wist ik dat toen nog niet.”

Piqués ouders zijn geboren in Suriname en veel van zijn familie woont er. Zelf is hij geboren en getogen in Arnhem, Nederland. “In mijn peuterjaren heb ik bijna een jaar in Suriname vertoefd. Alles wat je in je peuterjaren via je zintuigen meekrijgt, wordt een onderdeel van jezelf en je komende levensjaren. Suriname zit dus dubbel in mijn bloed.” Hij voegt eraan toe een liefhebber te zijn van de ongerepte natuur. “*Mi na busiman*, en Suriname heeft de Amazone! Ik wil oud worden in Suriname, vroeg of laat. *Su*, ik kom eraan!”

Piqué heeft veel plannen, waarvan hij er een in het kort wil delen. “In Arnhem staat het kasteel Huis Zypendaal dat in de achttiende eeuw door de regentenfamilie Brantsen uit Arnhem is afgebroken, opnieuw opgebouwd en uitgebreid met het geld van twee slavenplantages in Suriname, namelijk Vossenburg en Wayampibo. Ik kwam erachter dat plantage Onverwacht ook banden heeft met dit hele verhaal. En laat plantage Onverwacht nu net de geboorteplaats zijn van mijn moeder. En ik ben geboren in Arnhem. Dan komt de geschiedenisles ineens heel dichtbij! Met dit kasteel ga ik iets doen. Wordt vervolgd!”

